

**Rondane og Dovre nasjonalparker
med
tilliggende landskapsvernområder og naturreservat
- årsrapport 2019**

Syklister Grimsdalen. Foto og opphavsrett. Bjørn Brendbakken, 2584 Dalholen.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

03.02.2020

Innhold

1 Generelt.....	3
2 Organisering	4
2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene	4
2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.....	4
2.3 Arbeidsutvalget	5
2.4 Rådgivende utvalg	5
2.5 Administrativt kontaktutvalg.....	6
2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat.....	7
2.7 Statens naturoppsyn	8
3 Forvaltningsmessige oppgaver.....	10
3.1 Møter og saker	10
3.1.1 Viktige saker for nasjonalparkstyret 2019.....	10
3.2 Andre møter og samlinger.....	12
3.3 Nettside for nasjonalparkstyret	12
4 Drift, tiltak og oppsyn	12
4.1 Tildeling og bruk av midler for 2019.....	12
4.2 Bestillingsdialog og oppsyn	12
Vedlegg.....	14

1 Generelt

Rondane nasjonalpark er Norges første nasjonalpark og ble opprettet i 1962. Verneområdene Rondane nasjonalpark og Dovre nasjonalpark med tilliggende verneområder ble utvidet/opprettet i 2003. Se også tabell 1.

Hovedformålet med nasjonalparkene og landskapsvernområdene er å ta vare på et fjelløkosystem der villreinen er et miljøbarometer for hvordan vernet blir ivaretatt. De viktigste artene knyttet til verneformålet for nasjonalparkene er villrein, kongeørn, jaktfalk, jerv, ravn, rype og en lang rekke fuglearter og plantearter som er knyttet til alpinsone. I Dovre nasjonalpark er det også en rekke verdifulle botaniske forekomster.

Spor etter fangstanlegg, boplasser og andre kulturminner knyttet til jakt og fangst av villrein finnes i hele Rondaneområdet.

Rondane er i dag en av Norges mest besøkte nasjonalparker.

Tabell 1. Verneområder forvaltet av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Type	Navn
Nasjonalpark	Rondane
	Dovre
Landskapsvernområde	Grimsdalen
	Frydalen
	Dørålen
	Vesle Hjerkin
Naturreservat	Mesætermyra
	Myldingi
	Flakkstjønna
	Veslehjerkinntjønnin
	Kattuglehøi
	Grimsdalsmyrene
	Hovdsjømyrene
	Hemmeldalen

2 Organisering

2.1 Ansvarsfordeling i verneområdene

Nasjonalparkstyret forvalter verneforskriftene og fatter enkeltvedtak, og utarbeider forvaltningsplan og gjør forvaltningstiltak knyttet til informasjon/skilting, økologisk skjøtsel, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking. Det er SNO, som selv eller via tjenestekjøp, utfører kontroll og tilsyn i verneområdene.

2.2 Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Nasjonalparkstyre har konstituert seg i møte 4. mars 2016, med sammensetning som vist i tabell 2.

Tabell 2. Medlemmer i nasjonalparkstyret 2016 - 2019

Kommune	Namn	Vara
Dovre	Bengt Fasteraune	Inger Lise Vorkinn
Sel	Dag Erik Pryhn	Lene Jevnheim
Stor-Elvdal	Even Moen	Linda Otnes Henriksen
Ringsaker	Jørn Eriksen	Kjersti Røhnebæk
Folldal	Hilde Frankmo Tveråen	Egil Eide
Nord-Fron	Rune Støstad	Ingunn Bakken
Sør-Fron	Ole Tvete Muriteigen	Hanne Skogum
Ringebu	Bjørn Moastuen	Laila Bårdsløkken
Hamar	Live Giset	Kjetil Vangløykken
Åmot	Anniken Bergan-Skar	Halvor Dahle-Meland
Oppland fylkeskommune	Marianne Isumhaugen	Svein Håvar Korshavn
Hedmark fylkeskommune	Mirjam Engelsjord	Bård Sødal Grasbekk

Bengt Fasteraune er valgt til leder og Dag-Erik Pryhn er valgt til nestleder.

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I brev av 6. juni 2013 fra Miljøverndepartementet ble forvaltningsmyndigheten for Hemmeldalen naturreservat også delegert til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Nasjonalparkstyret sitt mandat er ellers regulert av vedtekter fastsatt av Miljødirektoratet i 2015.

2.3 Arbeidsutvalget

Styreleder Bengt Fasteraune, nestleder Dag Erik Pryhn, Even Moen, Hilde Frankmo Tveråen og Anniken Bergan Skar er valgt inn i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget har delegert myndighet i følgende saker:

- Søknader der det klart går fram av forvaltningsplanen om tillatelse kan/bør gis
- Hastesaker ang mindre tiltak som f.eks. fasadeendring og mindre bygningsmessige tilpasninger på eksisterende bygg og anlegg (Irreversible tiltak som f.eks. byggetiltak og terrenginngrep er i utgangspunktet ikke delegert)
- Søknader om forlenging av dispensasjon fra verneforskriftene og naturmangfoldlov, når søker har fått tillatelse tidligere. Saker som blir behandla i AU skal refereres for styret i neste styremøte.

Rondvassbu. Foto: Finn Bjormyr (SNO).

2.4 Rådgivende utvalg

I vedtektene fra Miljøverndepartementet til styret står det bl.a:

“Styret skal oppnevne et rådgivende utvalg. Utvalget skal bestå av representanter for de ulike interessene i området, som bl.a. grunneiere, andre særlig berørte offentlige organer som for eksempel friluftsråd, næringsliv, frivillige organisasjoner, bl.a. naturog miljøorganisasjoner og lignende. Nasjonalparkstyret bør ha minst ett årlig dialogmøte med rådgivende utvalg..”

I styremøte avholdt 13. september 2018 sak 26/2018 ble det vedtatt hvilke interesser som skal være representert i det rådgivende utvalget gjennom følgende organisasjoner/organer, se tabell 3.

Sekretariatet sendte ut en invitasjon til flere –, om deltakelse i rådgivende utvalg for Rondane og Dovre nasjonalparker. På grunn av stor arbeidsbelastning i 2019 har det ikke vært lagt fram sak om oppnevning av rådgivende utvalg.

Tabell 3. Parter til rådgivende utvalg, nasjonalparkstyret sak 26/2018.

Organ	Representant
Friluftsliv- og miljøinteresser	
Forum for natur og friluftsliv Hedmark	1
Forum for natur og friluftsliv Oppland	1
DNT Oslo – og Omegn	1
Villreininteresser	
Villreinnemda for Rondane-Sjølnkletten	1
Villreinutvalget Rondane Nord og Rondane Sør	1
Sammenslutningen for Fjellstyrene i Rondane	1
Reiseliv	
Representant for Hedmark (avklares med fylkeskommunen)	1
Nasjonalparkriket Reiseliv (Dovre og Sel)	1
Lillehammer Turist AS (N-Fron, S-Fron, Ringeby).	1
Aktivitetsselskap	1
Grunneiere	
Statskog	1
Oppland Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	1
Hedmark Bondelag/bonde- og småbrukarlag/skogeierforening/Sau og Geit	1
Grunneier representant Hemmeldalen	1
Hytteiere	
Hytteforening eller velforening	1
SUM TOTALT	15

2.5 Administrativt kontaktutvalg

For å sikre at forvaltningen av verneområdene blir godt integrert med den kommunale forvaltningen, kan nasjonalparkstyret oppnevne et administrativt kontaktutvalg bestående av representanter fra administrativt nivå i de ulike kommunene og fylkeskommunene. Administrativt kontaktutvalg har ikke hatt møte i 2019, men er konsultert på e-post i samband med behandling av bestillingsdialogen med Miljødirektoratet. Medlemmene i administrativt kontaktutvalg er vist i tabell 4.

Tabell 4. Medlemmer i administrativt kontaktutvalg 2019

Kommune	Representant
Dovre	Bernhard Svendsgard
Sel	Ingunn Synstnes
Stor-Elvdal	Dagfinn Nybakk
Ringsaker	Ole Roger Strandbakke
Folldal	Synnøve S. Bakken
Nord-Fron	Anders Nybakken
Sør-Fron	John-Ludvik Dalseg
Ringebu	Jostein Gårderløkken
Hamar	Lise Wenche Dufseth Urset
Åmot	Jesper Engel
Oppland fylkeskommune	Jon Halvor Midtmageli
Hedmark fylkeskommune	Hanne Thingstadberget

2.6 Nasjonalparkforvalter / sekretariat

Sekretariatet har i 2019 vært:

- Eirin Berge, nasjonalparkforvalter.
- Stein Magne Grevrusten, nasjonalparkforvalter, fram til 01.04.19.
- Trond Stensby, nasjonalparkforvalter, fra 01.12.19.

Nasjonalparkforvalterne er underlagt nasjonalparkstyret i alle saker som angår forvaltningen av verneområdene. Nasjonalparkforvalter kan fremme innstillinger til nasjonalparkstyret i saker som gjelder forvaltning av verneområdene.

Fylkesmannen i Innlandet er arbeidsgiver for nasjonalparkforvalterne.

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i styremøte den 25. september 2015 gitt nasjonalparkforvalteren myndighet til å fatte vedtak i saker av kurant karakter. Myndigheten er gitt med hjemmel i punkt 6.2 i vedtektene for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre. Med kurant karakter menes følgende:

- Saker etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel og motorferdsel.
- Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der:
  - a) Det dreier seg om fornying av dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret.
  - b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret/AU i tilsvarende sak.
  - c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme frem av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken.

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret. Vedtak fattet av nasjonalparkforvalterne skal være i tråd med naturmangfoldloven, verneforskriftene og gjeldende forvaltningsplan.

Nasjonalparkforvalteren sin myndighet til å fatte vedtak etter ordlyden ovenfor gjelder for alle verneforskrifter som Rondane-Dovre nasjonalparkstyret til enhver tid har i sin portefølje.

Alle vedtak etter verneforskriftene og naturmangfoldloven § 48 skal forvalteren føre i Miljøvedtaksregisteret.

Bru over Ula. Foto: Finn Bjormyr (SNO).

2.7 Statens naturoppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) er Miljødirektoratets operative feltorgan. Oppgavene spenner fra kontroll, overvåking og informasjon, til skjøtsel og tilrettelegging i verneområder. Nasjonalparkstyret bestiller oppgaver fra SNO knyttet til gjennomføring av informasjonstiltak/skilting, økologisk skjøtsel, kanalisering/tilrettelegging og registrering/overvåking. SNO gjennomfører disse oppgavene selv eller gjennom tjenestekjøp fra fjellstyrene i Rondaneområdet. I Rondaneområdet gjennomfører i tillegg SNO bestandsregistrering av rovvilt. I 2019 ble det registrert 1 yngling av jerv i Dovre og Rondane nasjonalparker.

SNO lokalt i 2019:

- Finn Bjormyr SNO
- Espen Rusten SNO
- Thomas Strømseth SNO.

I tillegg er det kjøpt tjenester av:

- Dovre fjellstyre
- Sel fjellstyre
- Ringebu fjellstyre
- Sollia fjellstyre.

Sherpaer i arbeid på stien fra Rondvassbu til Rondeslottet. Foto: Finn Bjormyr (SNO).

3 Forvaltningsmessige oppgaver

3.1 Møter og saker

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har hatt fem møter i 2019, jf. tabell 5. AU har hatt et møte.

Tabell 5. Møter i Rondane-Dovre nasjonalpark i 2019

Møteform	Antall
Styremøte	4
Styremøte - e-post	1
AU - e-post	1

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i 2019 behandlet totalt 32 saker. I 15 av disse sakene er det gjort vedtak etter verneforskrift eller naturmangfoldloven § 48. I flere av sakene er det også gitt tillatelse/dispensasjon etter både verneforskrift og naturmangfoldloven § 48. Andre saker gjelder tiltak, retningslinjer og klagebehandling m.m. De ulike sakene fordeler seg som vist i tabell 6.

Arbeidsutvalget i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har i 2019 behandlet en sak om vurdering av oppsettende virkning av klage.

Sekretariatet for Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har behandla ca. 80 delegerte saker i 2019. Fordeling av delegerte saker i 2019 er vist tabell 7.

3.1.1 Viktige saker for nasjonalparkstyret 2019

Nasjonalparkstyret har gjennomført en rekke tiltak for å sikre verneverdiene. Av sentral betydning er tiltak for å kanalisere ferdsel for å unngå forstyrrelse av dyrelivet og for å unngå terrengslitasje, samtidig som friluftslivet blir ivaretatt.

Nasjonalparkstyret har i 2019 bl.a. hatt fokus på:

- Tilrettelegging og avbøtende tiltak på starten av stien fra
  - Rondvassbu til Rondslottet.
  - Bjørnhollia til Musvolkampen.
- Bru over Ula ved Peer Gynt. I samarbeid med DNT og reiselivet på Høvringen er det enighet om at brua blir lagt ut 15 juni og tatt inn i uke 41.
- Naturveiledning i skolene. I flere år er det gjort et arbeid med å gjøre verneområdene mer kjent i skolene rundt Rondane-Dovre
- Retningslinjer for organisert ferdsel i deler av Rondane nasjonalpark.
- Ulovlighetsoppfølging.
- Bruk av el-sykkel i verneområda.
- I en sak har Rondane-Dovre nasjonalparkstyre gått til politianmeldelse av et forhold.

Tabell 6. Saker behandla av Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2019

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	6	4	4	2	3		1	4
Dovre NP	1							1
Grimsdalen LVO	3	2	5				1	3
Frydalen LVO	3		3			1	2	2
Dørålen LVO							3	3
Vesle Hjerkin LVO								
Mesætermyre NR								
Myldingi NR	1	3	1	2				
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Alle						7		
Hemmaldalen NR							1	1
SUM	12	9	13	4	3	8	8	14

Tabell 7. Delegerede saker behandla av sekretariatet for Rondane Dovre nasjonalparkstyre i 2019

Verneområde	Vedtak etter verneforskrift	Vedtak etter nml § 48	Bygninger, irreversible inngrep	Motorferdsel	Ferdsel	Annet	Klager	Avslag
Rondane NP	19	13		25	2	3		
Dovre NP	1	3		1		3		
Grimsdalen LVO	4	4		6		1		1
Frydalen LVO	7	3	1	8				
Dørålen LVO								
Vesle Hjerkin LVO		1				1		
Mesætermyre NR								
Myldingi NR		2		2				
Flaksstjønn NR								
Vesle Hjerkin NR								
Kattuglehøi NR								
Grimsdalsmyrene NR								
Hovdesjømyrene NR		1		1				
Hemmaldalen NR	26	3		27		1		
SUM	57	30	1	70	2	6		1

3.2 Andre møter og samlinger

Sekretariatet har delteke på faglege samlinger halde av Fylkesmannen i Innlandet og Miljødirektoratet.

Sekretariatet har vært med i

- Styringsgruppen for Villreinfjellet som verdiskaper i Rondane, delprosjekt 3 om oppfølging av mulighetsstudie Mysusetter.
- møter i samarbeidsgruppa Kongevegen over Dovrefjellholdt
- partsmøter i arbeidet med retningslinjer for organisert ferdsel
- dialogmøte med reiselivet.

3.3 Nettside for nasjonalparkstyret

Nasjonalparkstyret har en egen nettside: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Rondane-Dovre/> .

4 Drift, tiltak og oppsyn

4.1 Tildeling og bruk av midler for 2019

Nasjonalparkstyret.

Tildelingen til drift av nasjonalparkstyret var kr. 330.000,- for 2019.

Sekretariatet.

Midler til drift av sekretariatet blir tildelt via Fylkesmannen i Innlandet. Innmeldt behov for 2019 var 184.000,- , mens det ble tildelt kr. 80.000,-.

Bestillingsdialogen.

I Bestillingsmøte 1 den 30. november 2018 ble et forslag til C-skjema for bestillingsdialogen 2019 lagt fram for styret. Skjemaet ble godkjent av styret og sekretariatet fikk fullmakt til å endre summer og eventuelt tiltak i tråd med det som ble diskutert på møtet. I bestillingsdialogen ble det meldt inn et behov for 1.925.000,- og det ble bevilget 1.000.000,- fra Miljødirektoratet. Dette betyr at det mangler 925.000,- i forhold til innmeldt behov.

Omsøkte, tildelte og brukte midler er vist i tabell 8.

Tabell 8. Omsøkte og tildelte midler, Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 2019.

Art	Omsøkt (kr.)	Tildelt (kr.)	Forbruk (kr.)
Drift av Rondane-Dovre nasjonalparkstyre	331.500	330.000	183.147
Drift av sekretariatet*	184.000	80.000	57.657
Bestillingsdialogen 2019	1.925.00	1.100.000	787.365
Sum	2.440.500	1.510.000	1.028.169

*I tillegg lønnsutgifter

4.2 Bestillingsdialog og oppsyn

Statens naturoppsyn har levert en egen rapport som følger som vedlegg til årsrapporten. Noen hovedpunkt er:

- Ikke registrert faunakriminalitet i 2019.

- 2 anmeldelser innenfor verneområdene i 2019 knyttet til motorferdsel i utmark.
- Totalt er det registrert få snøscooterspor som ikke er knyttet til lovlig aktivitet i verneområdene.
- Antall besøkende til nasjonalparkene er økende.
- Pågår et arbeid med å registrere terrengslitasje på kulturminnene mellom Tjønnbakken, Spranget og Ula på Mysusetet.
- Det fastsatt en ny merkevarerestrategi som nå er i ferd med å bli gjennomført i Rondane nasjonalpark.
- Fjellområdene får en stadig større bruk som friluftsområde. Det er derfor viktig å følge utviklingen framover knyttet til effekter på dyrelivet.
- Villrein
  - Ikke brukt trekkområdet på vestsiden av Rondane-massivet mellom Vulufjell, Mysusetet, Høvringen og Dovre de siste årene.
  - De mest brukte vinterbeiteområdene for villreinen er intakte, og lite utsatt for forstyrrelser.
  - 2019 har vært et år der fotråten i det nordlige delene av området har vært omfattende, spesielt blant kalvene.
- Registrert stier og områder med terrengslitasje.
- Rapport for bestillinger fra nasjonalparkstyret.
- Rapport fra ferdselstellere (10 tellere i 2019)
- Kontroll av tillatelser gitt av nasjonalparkstyret, 46 saker, derav 10 med avvik.
- Ikke hatt kapasitet til å levere på bestillinger for Hemmeldalen naturreservat.
- I 2019 har oppsynet bidratt til gjennomføring av bestillingsdialogen, i første rekke sti fra Bjørnhollia til Musvolkampen og fra Rondvassbu mot Rondeslottet. Arbeidet på stien fra Rondvassbu mot Rondeslottet må slutføres i 2020.
- Pågående skjøtselstiltak både i Grimsdalen og Frydalen er langsiktige prosjekt for å opprettholde områdenes store verdi knyttet til planter og naturtyper som krever beitepåvirkning.

Gapahuk i Frydalen. Foto: Finn Bjormyr (SNO).

Vedlegg

- Årsrapport for 2019 til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre fra SNO .